

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)

Микола Афанасьєв
Микола АФАНАСЬЄВ

МЕНЕДЖМЕНТ

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань 07 Управління та адміністрування
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Освітній рівень перший (бакалаврський)
Освітня програма Облік і аудит , Бізнес-консалтинг

Вид дисципліни базова
Мова викладання, навчання та оцінювання українська

Завідувач кафедри економіки підприємства
та менеджменту

Анастасія ПАНЧУК

Харків
2020

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри економіки підприємства та менеджменту
Протокол № 2 від 27.08.2020 р.

Розробник:
Іпполітова І. Я., к.е.н., доц. кафедри економіки підприємства та менеджменту

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

В умовах постійного динамізму зовнішнього середовища зростає попит на фахівців з теорії та практики менеджменту, що обумовлено потребою підприємств у прийнятті вірних управлінських рішень. Тому для вищих навчальних закладів є надзвичайно важливим завданням підготовка таких спеціалістів-управлінців, які б були здатними забезпечити якісно новий рівень управління підприємствами з використанням сучасних методів. Все це обумовлює необхідність вивчення теорії та практики системного управління організаціями в динамічних умовах господарювання.

Навчальна дисципліна "Менеджмент" є базовою навчальною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців першого бакалаврського рівня спеціальності 071 "Облік і оподаткування", освітніх програм "Облік і аудит", "Бізнес-консалтинг" для денної форми навчання.

Мета викладання навчальної дисципліни – формування системи компетентностей щодо вибору способів, механізмів та інструментарію системного управління організацією.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	3
Семестр	6
Кількість кредитів ECTS	4
Форма підсумкового контролю	залік

Структурно-логічна схема вивчення дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Макроекономіка	Маркетинг
Мікроекономіка	Управлінський облік
Економічна теорія	Фінансовий облік
Економіка підприємства	Управління проектами
Статистика	Бухгалтерський облік
Інформатика	Податкова система

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством	Вміти аналізувати стан зовнішнього та внутрішнього середовища організації. Застосовувати системний, ситуаційний та процесний підходи до управління. Розробляти управлінські рішення з урахуванням ситуації, що склалася в організації та впливу макро- і мікроекономічних чинників. Застосовувати методи і інструменти обґрунтування управлінських рішень. Розробляти план (стратегію) розвитку підприємства на основі аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища. Здійснювати процес делегування повноважень та проектування робіт в організації. Вибирати тип організаційної структури управління з врахування особливостей організації. Здійснювати процес делегування повноважень та проектування робіт в організації. Вибирати тип організаційної структури управління з врахування особливостей організації.

Формувати систему управління на підприємстві шляхом ефективного внутрішнього регулювання та мотивації діяльності	Визначати вплив мотивації на кінцеві результати діяльності організації. Вміти використовувати інструменти управлінського контролю. Використовувати ефективні методи управління в організації. Аналізувати та обирати ефективний стиль лідерства в організації. Вміти налагодити ефективний комунікаційний процес в організації. Вміти враховувати психологічні аспекти особистості при здійсненні управлінської діяльності. Оцінювати організаційну ефективність та ефективність управління організацією.
--	---

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Сутність процесу управління організацією та функції менеджменту

Тема 1. Поняття і сутність менеджменту

1.1. Поняття та сутність менеджменту.

Предмет, об'єкт і суб'єкти вивчення менеджменту. Співвідношення категорій «управління», «менеджмент», «адміністрування», «керування». Управління як наука і мистецтво. Методи дослідження у менеджменті.

1.2. Сфери та рівні менеджменту.

Види менеджменту: загальний та функціональний. Сфери менеджменту: виробництво, фінанси, кадри, інновації, облік, маркетинг, логістика. Рівні менеджменту: інституційний, управлінський, технічний. Вертикальний та горизонтальний поділ управлінської праці.

1.3. Функції, процес і механізм менеджменту.

Сутність функцій менеджменту. Конкретні та загальні функції. Процес менеджменту. Цикл менеджменту. Механізм менеджменту.

1.4. Закони, закономірності і принципи менеджменту.

Закони менеджменту. Закономірності менеджменту. Загальні принципи менеджменту. Організаційні принципи менеджменту. Принципи, локалізовані за зонами і напрямками управлінської діяльності.

1.5. Менеджери в організації.

Менеджери і підприємці. Ознаки діяльності менеджера. Ролі менеджера в організації. Риси, необхідні менеджеру. Перспективна модель менеджера.

Тема 2. Організація як об'єкт управління

2.1. Сутність і основні ознаки організації.

Поняття «організація». Ознаки та загальні риси організацій як об'єктів управління. Поділ праці в організації та необхідність управління.

2.2. Організація як відкрита система.

Зовнішнє та внутрішнє середовище організації.

2.3. Моделі організації.

Базові моделі організації та відповідні до них концепції управління організацією.

Тема 3. Розвиток науки управління

3.1. Передумови виникнення науки управління.

Передумови виникнення наукових шкіл у менеджменті. Підходи до класифікації напрямків розвитку науки управління. Загальна характеристика еволюції наукових підходів до управління організаціями.

3.2. Ранні теорії менеджменту.

Класична теорія менеджменту (школа наукового управління й адміністративна школа управління): напрямки і цілі досліджень, основні здобутки, значення для сучасної практики, обмеженість. Неокласична теорія менеджменту (школа людських стосунків та школа організаційної поведінки): спрямованість досліджень, внесок у розвиток науки управління, основні недоліки. Кількісна теорія менеджменту: основні ідеї, внесок у розвиток теорії управління, напрямки використання досягнень.

3.3. Інтегровані підходи до управління.

Спільні риси інтегрованих підходів до управління. Сутнісна характеристика процесного, системного та ситуаційного підходів до управління: основні ідеї, внесок у розвиток науки управління, практичне застосування.

3.4. Сучасні напрямки розвитку науки управління.

Тенденція посилення технократичного аспекту менеджменту. Орієнтація на технічні та технологічні нововведення. Гуманізація управління. Глобалізація менеджменту. Об'єднання інтересів бізнесу, суспільства і людини.

3.5. Зарубіжні системи менеджменту.

Японська система менеджменту. Німецька система. Особливості фінської системи. Французька система менеджменту.

3.6. Розвиток управлінської науки в Україні.

Етапи розвитку управлінської науки в Україні. Наукові напрями формування вітчизняної моделі менеджменту.

Тема 4. Основи теорії прийняття управлінських рішень

4.1. Поняття і моделі прийняття рішень.

Сутність поняття «управлінське рішення». Класифікація рішень у менеджменті. Розширене та вузьке розуміння категорії «прийняття рішень». Місце прийняття рішень у процесі управління. Моделі теорії прийняття рішень: класична, поведінкова, ірраціональна.

4.2. Процес підготовки, прийняття і реалізації управлінських рішень.

Інтуїтивна та раціональна технології прийняття рішень. Етапи раціональної технології прийняття рішень. Людський та організаційний фактори у процесі прийняття рішення. Індивідуальне та групове прийняття рішень. Підвищення якості управлінських рішень.

4.3. Методи творчого пошуку альтернативних варіантів.

Класифікація методів творчого пошуку альтернативних варіантів. Методи індивідуального творчого пошуку альтернатив. Методи колективного творчого пошуку альтернатив. Методи активізації творчого пошуку альтернативних варіантів.

Тема 5. Методи обґрунтування управлінських рішень

5.1. Класифікація методів обґрунтування управлінських рішень.

Кількісні та якісні методи. Можливості та сфери застосування аналітичних, статистичних, теоретико-ігрових методів та методів математичного програмування.

5.2. Інструменти обґрунтування управлінських рішень.

Кількісні та якісні методи прогнозування. Сутнісна характеристика методу «платіжної матриці». Побудова «дерева рішень» та вибір оптимального варіанта.

5.3. Обґрунтування рішень в умовах невизначеності.

Теоретико-ігрові методи. Методи теорії ігор. Експертні методи прийняття рішень: метод простого ранжування, метод вагових коефіцієнтів.

Тема 6. Планування в організації

6.1. Поняття і сутність планування в системі управління.

Поняття «планування». Місце планування серед функцій управління. Основні елементи системи планування. Етапи процесу планування. Види планування.

6.2. Типи планів в організації.

Стратегічні та оперативні плани. Короткотермінові та довготермінові плани. Завдання та орієнтири. Ситуаційні фактори планування.

6.3. Цілі управлінського планування.

Сутність, значення і класифікація цілей менеджменту. Основні вимоги до цілей організації. Ієрархія цілей. Місія організації. Послідовність етапів розроблення і реалізації цілей. Концепція управління за цілями (концепція МВО): сутність, основні етапи, переваги та недоліки.

6.4. Стратегічне планування в організації.

Поняття «стратегія». Елементи стратегії. Рівні стратегії: загальнокорпоративна стратегія, стратегія бізнесу, функціональна стратегія, піраміда стратегій. Сутність та процес стратегічного планування. Визначення місії фірми. Зовнішній та внутрішній аналіз. SWOT-аналіз. Визначення конкретних цілей діяльності організації. Аналіз стратегічних альтернатив та вибір стратегії. Методи вибору загальнокорпоративної стратегії. Вибір стратегії бізнесу (типові стратегії за М. Портером). Функціональні стратегії.

6.5. Планування реалізації стратегії.

Тактичні та оперативні плани. Програми. Політика. Стандартні операційні процедури. Правила. Інструментарій стратегічного управління.

Тема 7. Організація як функція управління

7.1. Сутність функції організації та її місце в системі управління.

Поняття «організація» та «організаційна діяльність». Основні складові організаційної діяльності. Ступінь складності, формалізації, централізації організаційної структури. Сутність поняття «схема організаційної структури управління».

7.2. Основи теорії організації.

Класична теорія організації: універсальні принципи управління А. Файоля, модель «ідеальної бюрократії» М. Вебера. Поведінковий підхід в теорії організації: системи організації за Р. Лайкертом. Ситуаційний підхід в теорії організації. Сучасні напрямки розвитку теорії організації.

7.3. Створення організаційної структури.

Сутнісна характеристика організаційного проектування. Методи проектування і перепроjektування робіт в організації. Основні положення моделі характеристик роботи Гекмана – Олдгема. Поняття, принципи класифікації та базові схеми департаменталізації. Делегування повноважень. Централізація і децентралізація. Діапазон контролю і фактори, що впливають на його величину. Висока і плоска структури організації. Вертикальна і горизонтальна координація робіт і видів діяльності в організації.

7.4. Типи організаційних структур управління.

Лінійна, функціональна, лінійно-функціональна, дивізіоальна, матрична організаційні структури: їх переваги і недоліки. Мережеві організаційні структури. Фактори формування та методи вибору типу організаційної структури.

7.5. Управління організаційними змінами.

Сутність організаційних змін. Модель процесу організаційних змін. Загальна характеристика процесу організаційних змін. Причини опору організаційним змінам. Стратегії подолання опору змінам. Вибір тактики проведення організаційних змін.

Змістовий модуль 2. Ефективність управління організацією

Тема 8. Мотивація

8.1. Поняття та сутність мотивації.

Сутність поняття «мотивація». Взаємозв'язок понять «потреби», «спонукання», «стимул», «мотивування». Мотиваційний процес. Зовнішнє та внутрішнє винагородження.

8.2. Теорії змісту мотивації.

Теорія потреб М. Туган-Барановського. Теорія потреб А. Маслоу. Теорія набутих потреб Д. Мак-Клелланда. Теорія «мотиваційної гігієни» Ф. Герцберга. Теорія потреб К. Альдерфера. Теорія потреб Д. Мак-Грегора. Теорія потреб У. Оучі. Порівняльний аналіз теорії змісту мотивації.

8.3. Теорії процесу мотивації.

Теорія результативної валентності Дж. Аткинсона. Теорія партисипативного управління. Теорія морального стимулювання. Теорія матеріального стимулювання.

8.4. Економічні та неекономічні методи мотивації.

Формування систем матеріальних стимулів. Тарифна система. Форми і системи оплати праці. Управління системами матеріальних стимулів праці. Некономічні методи мотивації: організаційні та моральні. Мотивація цілями. Мотивація участю. Мотивація збагаченням. Особисте та загальне визнання. Похвала. Критика просування по службі.

Тема 9. Управлінський контроль

9.1. Поняття та процес контролю.

Сутність поняття «контроль» та його місце у системі управління. Етапи процесу контролю. Модель процесу контролю. Види управлінського контролю: попередній, поточний, заключний. Класифікація систем контролю. Методи вимірювання реальних процесів, що здійснюється в організації.

9.2. Внутрішній та зовнішній контроль.

Сутність зовнішнього контролю. Критерії успіху проведення зовнішнього контролю. Внутрішній контроль. Співвідношення внутрішнього та зовнішнього контролів в організації.

9.3. Класифікація інструментів управління контролю.

Складові системи фінансового контролю: фінансовий аналіз, бюджетування, аудит. Аналіз фінансової звітності. Аналіз фінансових коефіцієнтів. Аналіз беззбитковості. Бюджетний контроль. Зовнішній та внутрішній аудит. Загальна характеристика систем управління запасами. Сутність та складові операційного контролю. Графік Ганна. Сітьові графіки. Метод оцінки та перегляду планів (метод PERT). Метод критичного шляху.

9.4. Контроль поведінки працівників.

Модель процесу контролю поведінки працівників в організації. Методи оцінки діяльності виконавців. Складові прямого управлінського контролю поведінки працівників: винагородження, підвищення кваліфікації, підсилення мотивації, дисциплінарний вплив. Непрямий управлінський контроль: селекція кадрів, організаційна поведінка, формалізація, тренінг.

9.5. Ефективність контролю.

Основні характеристики ефективної системи контролю.

Тема 10. Методи менеджменту

10.1. Сутність і значення методів менеджменту.

Загальні особливості методів менеджменту. Взаємозв'язок функцій і методів менеджменту.

10.2. Економічні методи менеджменту.

Планування господарської діяльності. Комплексні цільові програми. Бізнес-планування в управлінні організацією. Комерційний розрахунок. Економічні регулятори господарської діяльності.

10.3. Організаційно-розпорядчі методи менеджменту.

Основа організаційно-розпорядчих методів. Застосування та класифікація методів. Організаційно-стабілізуючі методи: види, характеристика. Розпорядчі методи менеджменту: директива, постанова, наказ, розпорядження, резолюція. Виконавча дисципліна.

10.4. Соціальні методи менеджменту.

Зміст соціальних методів менеджменту. Соціальне прогнозування. Соціальне планування. Соціальне нормування. Соціальне регулювання.

Тема 11. Лідерство

11.1. Сутність поняття та природа лідерства.

Співвідношення категорій «вплив», «влада», «залежність», «лідерство». Поняття повноваження. Баланс влади. Класифікація джерел влади в організації. Модель джерел влади К. Гейлса. Лідерство як механізм сполучення різних джерел влади. Порівняльна характеристика менеджера і лідера. Риси керівника-лідера.

11.2. Теорія особистих якостей лідера.

Основні положення теорії особистих якостей. Шкала найсуттєвіших характеристик лідера за Є. Гізеллі. Класифікація особистих якостей успішних керівників за Р. Стогділом. Основні результати досліджень теорії особистих якостей лідера.

11.3. Концепції поведінки лідера.

Поняття «стиль керування» та «діапазон стилів керування». «Теорія Х» і «Теорія Y» Д. МакГрегора. Авторитарний і демократичний стилі керування. Концепція трьох стилів керування К. Левіна. Двофакторна модель лідерства вчених університету штату Огайо (США). Концепція лідерства Р. Лайкерта. Модель типів управління Р. Блейка та Дж. Моутон. Висновки за результатами досліджень поведінкових концепцій лідерства.

11.4. Концепції ситуаційного лідерства.

Загальна характеристика ситуаційного підходу до лідерства. Континуум лідерської поведінки Танненбаума – Шмідта. Модель ситуаційного лідерства Ф. Фідлера. Модель ситуаційного лідерства П. Герсі і К. Бланшарда. Модель «шлях – мета» Гауса – Мітчелла. Основні здобутки ситуаційного підходу до вивчення лідерства.

11.5. Сучасні концепції лідерства.

Сучасні підходи до лідерства як поєднання традиційних та ситуаційного підходів. Концепція атрибутивного лідерства. Модель харизматичного лідерства. Концепція перетворюючого лідерства.

Тема 12. Комунікації в управлінні

12.1. Комунікації та комунікативний процес.

Поняття «комунікація» та її роль в системі управління організацією. Основні елементи комунікації (відправник, одержувач, повідомлення, канал комунікації, перешкоди комунікації). Модель процесу комунікації. Зміст основних етапів процесу комунікації. Зворотній зв'язок.

12.2. Види комунікацій в організації.

Поняття міжособових та організаційних комунікацій. Усна, письмова та невербальна комунікації, їх форми, переваги та недоліки. Ситуаційна модель вибору носія інформації Ленгела – Дафта. Формальні та неформальні організаційні комунікації. Види формальних комунікацій: низхідні, висхідні, горизонтальні. Неформальні комунікації в системі управління. Поняття «комунікаційна мережа». Типи комунікаційних мереж в групах. Модель вибору типу комунікаційної мережі в групі. Мережі неформальної комунікації. Відкриті комунікації та діалог.

12.3. Управління організаційними комунікаціями.

Індивідуальні перешкоди на шляху ефективної комунікації. Організаційні комунікативні бар'єри. Шляхи подолання перешкод до ефективної комунікації. Модель вибору стилю комунікації. Розвиток індивідуальних навичок комунікації. Підвищення ефективності інформаційного обміну. Стратегії підвищення ефективності комунікацій.

Тема 13. Психологія управлінської діяльності

13.1. Індивідуально-психологічні риси особистості.

Моделі особистості. Психологічний захист особистості. Рольова теорія особистості.

13.2. Психологія колективу.

Визначення поняття «група». Класифікація груп. Групова динаміка.

Особистість керівника.

Психологічні особливості управлінської діяльності. Типи керівників. Діапазон управління. Лінійне та функціональне керівництво. Етапи керівництва.

13.3. Управління конфліктами.

Зміст поняття «конфлікт». Класифікація конфліктів. Процес конфлікту. Стилі та методи розв'язування конфліктів. Моделі розв'язування конфліктів. Управління внутрішньоособистісним конфліктом.

13.4. Управління стресами.

Сутність поняття «стрес». Причини виникнення стресу. Фази стресу. Прояви, симптоми та ознаки стресу. Управління стресами.

13.5. Відповідальність і етика в менеджменті.

Види відповідальності у менеджменті. Сутність поняття «етика». Заходи забезпечення етичної поведінки. Вплив відповідальності та етики на процес менеджменту.

Тема 14. Ефективність управління

14.1. Ефективність діяльності організації.

Ефект та ефективність: співвідношення понять. Сутність поняття організаційної ефективності. Видова класифікація ефективності організації: індивідуальна, групова, загальноорганізаційна. Особливості оцінки організаційної ефективності.

14.2. Ефективність управління.

Концепції визначення ефективності управління: цільова, системна, на основі досягнення балансу інтересів, функціональна та композиційна. Критерії ефективності управління організацією за зазначеними концепціями.

14.3. Підходи до оцінки ефективності управління.

Сутність підходів до оцінки ефективності управління: інтегральний, рівневий та часовий. Критерії ефективності управлінської діяльності за різними підходами до оцінки ефективності управління.

14.4. Напрямки підвищення ефективності управління організацією.

Залежність ефективності діяльності організації від ефективності управління. Сутнісна характеристика напрямків підвищення ефективності управління організацією.

Перелік практичних, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Методи навчання та викладання

При викладанні навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання: проблемні лекції (тема 2, тема 5, тема 6, тема 8, тема 10, тема 12), робота в малих групах (практичне заняття 7), модерація (практичне заняття 1), мозкові атаки (практичне заняття 2), презентації результатів.

Порядок оцінювання результатів навчання

ХНЕУ ім. С. Кузнеця використовує накопичувальні (100-бальну) систему оцінювання.

Система оцінювання знань, умінь та навичок студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні та практичні заняття, самостійну роботу та залік, який враховує бали, отримані під час поточного та проміжного контролю знань студентів.

Порядок поточного оцінювання знань з дисципліни.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних та практичних занять, і має на меті перевірку рівня сформованості професійних компетентностей та їх складових.

Поточний контроль успішності навчальної діяльності студента здійснюється за складовими:

оцінка результативності у формуванні практичних умінь, що є складовими професійної компетентності (в процесі проведення практичних занять);

контроль сформованості теоретичних знань (у вигляді проведення контрольних робіт за матеріалом тем навчальної дисципліни);

контроль самостійної роботи (передбачає оцінювання результатів самостійної роботи та виконання домашніх завдань);

контроль активності у процесі засвоєння теоретичного матеріалу (оцінювання активності студента під час лекційної роботи). Не отримані бали за основними видами робіт студенту може бути компенсовано балами за написання та опублікування наукової статті – до 5 балів (*).

Максимально можлива кількість балів за видами та формами робіт:

лекційні заняття (активна робота) – 14 балів;

практичні заняття (активна робота, захист результатів виконання завдань) – 18 балів;

самостійна робота – 35 балів (14 завдань по 2,5 балів за кожне);

Поточний контроль – 9 балів (у вигляді двох поточних контрольних робіт по 5 балів за кожну);

Проміжний контроль – 24 балів (у вигляді двох колоквіумів по 12 балів за кожний).

Проміжний контроль.

Проміжний контроль рівня сформованості компетентностей за дисципліною здійснюється у формі колоквіуму, що передбачає проведення тестування та вирішення трьох завдань: стереотипного, діагностичного та евристичного. Проміжний контроль здійснюється двічі за семестр. Сума балів, яку студент може набрати за умови успішного проходження першого та другого колоквіумів – 12 балів за перший та 12 балів за другий.

Тестові завдання містить 15 запитань одиничного і множинного вибору щодо перевірки знань основних категорій та теоретичних положень навчальної дисципліни. Тести для проміжного контролю обираються із загального переліку тестів до тем, що вивчаються в межах модулів навчальної дисципліни. Завдання стереотипного та діагностичного рівнів становлять ситуативні задачі за тематикою змістового модулю, що можуть містити розрахункові елементи.

Критеріями оцінки правильності вирішення стереотипного завдання є відповідність дій еталонному алгоритму вирішення та правильність розрахунку.

Критеріями оцінки правильності вирішення діагностичного завдання є правильність вибору методу рішення, що відповідає умовам ситуації, та правильність розрахунку.

Вирішення евристичного завдання передбачає виявлення рівня сформованості у студента здатності до практичного застосування набутих умінь та вибору оптимального шляху розв'язання комплексної проблеми, що містить елементи невизначеності, в межах тематики навчальної дисципліни.

Критеріями, за якими оцінюється успішність вирішення студентом евристичного завдання є: правильність у відборі релевантної інформації; логіка побудови алгоритму дій; правильність використання обраного інструментарію (та, додатковий критерій евристичного завдання другого колоквіуму - оптимальність обраного варіанту дій).

Підсумкова оцінка ставиться за результатами підсумку балів за поточний та проміжний контроль. Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 60.

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведено в таблиці "Шкала оцінювання: національна та ЄКТС".

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни»

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал	
Тема 1.	<i>Аудиторна робота</i>				
	Лекція	Лекція «Поняття і сутність менеджменту»	Активна робота на лекції	1	
	Практичне заняття	Практичне завдання №1: «Визначення понять «управління», «менеджмент», «ефективний менеджер» (модерація)	Презентація результатів роботи малих груп	1,5	
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	<i>Самостійна робота</i>		Захист результатів виконання завдань під час практичних занять	–
		Виконання СРС № 1, есе на тему: " Поняття і сутність менеджменту"		Перевірка СРС	2,5
Тема 2.	<i>Аудиторна робота</i>				
	Лекція	Проблемна лекція «Організація як об'єкт управління».	Активна робота на лекції	1	
	Практичне заняття	Практичне завдання №2: Оцінка внутрішнього та зовнішнього середовища організації. SWOT-аналіз (мозгова атака).	Презентація результатів роботи малих груп	1,5	
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	<i>Самостійна робота</i>		Захист результатів виконання завдань під час	–

		практичного заняття.	практичних	
		Виконання самостійної роботи до теми 2 «Дослідження внутрішнього та зовнішнього середовища»	Перевірка СРС	2,5
Тема 3.	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція «Розвиток науки управління»	Активна робота на лекції	1
	Практичне заняття	Практичне завдання №3: "Використання системного підходу в управлінні", "Визначення особливостей формування зарубіжних моделей менеджменту"	Презентація результатів роботи	1,5
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	Захист результатів виконання завдань під час практичних занять	–
		СРС № 3, есе на тему: «Сучасні теорії управління»	Перевірка есе	2,5
Тема 4.	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція «Основи теорії прийняття управлінських рішень».	Активна робота на лекції	1
	Практичне заняття	Практичне завдання №4: Оцінка ефективності прийняття управлінських рішень". Поточна контрольна робота.	Презентація результатів роботи	1,5
			Перевірка контрольної роботи	4,5
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	Захист результатів виконання завдань під час практичних	–	
		Виконання самостійної роботи до теми 4 «Основи теорії прийняття управлінських рішень»	Перевірка СРС	2,5
Тема 5.	Аудиторна робота			
	Лекція	Проблемна лекція «Методи обґрунтування управлінських рішень»	Активна робота на лекції	1
	Практичне заняття	Практичне завдання №5: Розробка алгоритму розв'язування управлінських проблем.	Презентація результатів роботи	1,5

	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	Захист результатів виконання завдань під час практичних занять	–
		Виконання СРС № 5 за темою «Методи обґрунтування управлінських рішень»	Перевірка СРС	2,5
Тема 6.	Аудиторна робота			
	Лекція	Проблемна лекція «Планування в організації»	Активна робота на лекції	1
	Практичне заняття	Практичне заняття №6: Колоквіум 1	Презентація результатів роботи малих груп	12
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Підготовка до колоквіуму	Захист результатів виконання завдань під час практичних занять	–
		Виконання СРС № 6 «Складання стратегічного плану"»	Перевірка СРС	2,5
Тема 7.	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція «Організація як функція управління».	Активна робота на лекції	1
	Практичне заняття	Практичне завдання №7: Використання системи сітьового планування та управління (робота у малих групах)	Презентація результатів роботи	1,5
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	Захист результатів виконання завдань під час практичних занять	–
		Виконання самостійної роботи за темою «Організація процесу досягнення стратегічного плану»	Перевірка СРС	2,5
Тема 8.	Аудиторна робота			
	Лекція	Проблемна лекція «Мотивація»	Активна робота на лекції	1
	Практичне заняття	Практичне завдання №8: Вирішення практичних завдань щодо визначення залежності приросту заробітної плати від	Активна участь у виконанні розрахункових завдань	1,5

		перевиконання планового завдання		
		Самостійна робота		
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	Захист результатів виконання завдань під час практичних занять	–
		Виконання СРС № 8 за темою «Мотивація процесу досягнення стратегічного плану»	Перевірка СРС	2,5
		Аудиторна робота		
	Лекція	Лекція «Управлінський контроль».	Активна робота на лекції	1
	Практичне заняття	Практичне завдання №9: Розрахунок показників виконання плану підприємства	Активна участь у виконанні розрахункових завдань	1,5
		Самостійна робота		
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	Захист результатів виконання завдань під час практичних занять	–
		Виконання СРС № 9 за темою «Формування системи контролю досягнення результатів стратегічного плану»	Перевірка СРС	2,5
		Аудиторна робота		
	Лекція	Проблемна лекція «Методи менеджменту»	Активна робота на лекції	1
	Практичне заняття	Практичне завдання №10: Визначення ефективності використання методів управління	Презентація результатів роботи	1,5
		Поточна контрольна робота	Перевірка поточної контрольної роботи	4,5
		Самостійна робота		
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	Захист результатів виконання завдань під час практичних занять	–
		Виконання СРС № 10 до теми: «Методи менеджменту»	Перевірка СРС	2,5

Тема 11.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція «Лідерство».	Презентація результатів роботи малих груп	1
	Практичне заняття	Визначення кандидата на посаду начальника цеху (ділова гра)	Захист результатів виконання завдання	1,5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	Захист результатів виконання завдань під час практичних	–	
	Виконання самостійної роботи № 11 «Дослідження природи лідерства»	Перевірка СРС	2,5	
Тема 12.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Проблемна лекція «Комунікації в управлінні»	Активна робота на лекції	1
	Практичне заняття	Ділова гра «Налагодження ефективних комунікацій в організації».	Презентація результатів роботи малих груп	1,5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	Захист результатів виконання завдань під час практичних занять	–	
	Виконання самостійної роботи № 12 до теми «Комунікації в управлінні»	Перевірка СРС	2,5	
Тема 13.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Проблемна лекція «Психологія управлінської діяльності»	Активна робота на лекції	1
	Практичне заняття	Практичне заняття № 13: Ділова гра «Управління конфліктами в організації»	Презентація результатів роботи малих груп	1,5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	Захист результатів виконання завдань під час практичних занять	–	

		Виконання самостійної роботи № 13 есе на тему «Управління конфліктами в організації»	Перевірка СРС	2,5
Тема 14.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Проблемна лекція «Ефективність управління»	Активна робота на лекції	1
	Практичне заняття	Колоквіум 2	Перевірка колоквіуму	12
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до колоквіуму.	Захист результатів виконання завдань під час практичних занять	
		Виконання самостійної роботи № 14 презентація завдання за темою «Ефективність управління»	Перевірка СРС	2,5

Рекомендована література

Основна

1. Афанасьєв М. В. Основи менеджменту : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / М. В. Афанасьєв, Л. Г. Шемаєва, В. С. Верлока ; за ред. проф. М. В. Афанасьєва. – Харків : ВД «ІНЖЕК», 2003. – 484 с.
2. Методичні рекомендації до виконання практичних завдань з навчальної дисципліни «Менеджмент» для студентів напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» всіх форм навчання / укл. М. В. Афанасьєв, В. І. Отенко, І. Я. Іпполітова. – Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 76 с.
3. Лепейко Т.І. Менеджмент : навч. посіб./ Лепейко Т.І., Миронова О.М. – Харків : ХНЕУ, 2010. – 204 с.

Додаткова

4. Байков Е. А. Теория менеджмента. В 2 ч. Часть 1. Теоретические основы менеджмента (бакалавриат) : учебник / Е. А. Байков, П. А. Булочников. – Санкт-Петербург : СПбГИКиТ, 2017. – 331 с.
5. Баринов В. А. Организационное проектирование : учебник / В. А. Баринов. – Москва : ИНФРА-М, 2012. – 384 с.
6. Бланшар К. Новый одноминутный менеджер / К. Бланшар, С. Джонсон. – Москва : Попурри, 2015. – 112 с.
7. Виханский О. С. Менеджмент : учебник / О. С. Виханский, А. И. Наумов. – 6-е изд., перераб. и доп. – Москва : Магистр ; НИЦ ИНФРА-М, 2017. – 656 с.
8. Дідковська Л. Г. Менеджмент: Навчальний посібник / Л. Г. Дідковська, П. Л. Гордієнко. – К.: Алерта, КНТ, 2007. – 516 с.
9. Драчева Е. Л. Менеджмент : учебник для студ. учрежд. сред. проф. образования / Е. Л. Драчева, Л. И. Юликов. – 16-е изд., стер. – Москва : Изд. центр «Академия», 2016. – 304 с.
10. Друкер П. Ф. Менеджмент / П. Ф. Друкер, Д. А. Макьярелло ; пер. с англ. – Москва : ООО «И.Д. Вильямс», 2010. – 704 с.
11. Кузьмін О. Є. Основи менеджменту: Підручник / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник. – К.: Академвидав, 2007. – 464 с.

12. Осовська Г. В. Основи менеджменту. Практикум: Навчальний посібник / Г. В. Осовська, І. В. Копитова. – К.: «Кондор», 2005 – 582 с.
13. Соболев С. М. Менеджмент: Навч.-метод. посібн. для самост. вивч. дисц. / С. М. Соболев, В. М. Багацький. – Київ : КНЕУ, 2005. – 225 с.

Інформаційні ресурси

14. Сайт ПНС ім. С. Кузнеця. Методичне забезпечення з навч. дисципліни «Менеджмент» [Електронний ресурс] / І. Я. Іпполітова. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=7289>
15. Інтернет-портал для управлінців [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.management.com.ua>.
16. Статистика України : науковий журнал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.
17. Статистична звітність емітентів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.smida.gov.ua/db/emitent.